

Конспект

інтегрованого заняття «Зимова казка» для дітей старшої групи з розділів ознайомлення з природою, художня література, мовленнєве спілкування, образотворча діяльність

Мета:

1. Узагальнити знання дітей про характерні ознаки зими та зимових місяців (*буває холодна, морозна, білосніжна, люта; у грудні земля грудками береться, дерева – у глибокому сні; у січні від морозу на вікнах з'являються візерунки, на сонці сніг блищить; у лютому – сильні вітри, тріскучий мороз і м'який, вологий сніг...*).

Закріпити уявлення про казку як літературний жанр (*відмінності казки від оповідання та вірша, наявність виразних засобів*), вчити самостійно згадувати прислів'я про зимові місяці; продовжувати формувати здатність аналізувати зміст художніх текстів.

Учити підбирати синоніми, антоніми; утворювати порівняльні звороти; активізувати словник дітей з теми; розвивати монологічне мовлення.

Розвивати вміння відображати у малюнках явища довкілля, самостійно добирати потрібні засоби зображення; користуватися знаннями про колір, лінію, форму.

2. Вправляти у використанні елементів ейдетики при активізації знань дітей. Розвивати рефлексивні уміння у процесі самооцінки та самоаналізу.

3. Виховувати інтерес та позитивне ставлення до природних явищ; уміння бачити і захоплюватися красою, бути уважним до однолітків та працювати в команді.

Попередня робота:

- читання у колі: авторські казки дітей з природничої тематики;
- вправлення у рефлексивному бліц-інтерв'ю;
- вирізання гірлянди «Сніговики» (*під час художньої праці*);
- підготовка тонованих аркушів паперу, мальованих «портретів» зимових місяців; подарункових сюрпризів.

Матеріал: гірлянда «Сніговики», «портрети» зимових місяців, сніжка (*з вати*), картинки для «шифрування» прислів'їв (*ейдетика*), тонований папір, засоби для зображувальної діяльності.

Хід заняття

Діти спільно з вихователем з'єднують заготовлені гірлянди сніговиків.

Планують, чи вистачить їх аби створити велике коло.

Вихователь :

- Погляньте, яку красу ми з вами створили своїми руками. Давайте візьмемо цей ланцюжок зі сніговичків і станемо у велике коло. Уявімо, що наші сніговики завітали до нас з казки...

Вправа «Рефлексивне коло»

- *Чи любиш ти казки?*
- *За що ти любиш казку?(Орієнтовні відповіді дітей: цікавинок різних багато; герої казки всі різні; казка вчить бути добрим...);*
- *Що саме тобі подобається в казці? (Орієнтовні відповіді дітей: бо цікаво розпочинається; є різні цікаві казкові слова; як оживають предмети в казці; відбувається в казці диво...);*
- *А чим казка відрізняється від вірша? (Орієнтовні відповіді дітей: у вірші є рима, а у казці – нема; вірш швидше запам'ятовується...).*

Вихователь:

- Мені також подобається як казка розпочинається: *за синіми морями, за високими горами...; в тридевятому царстві, в тридесятому государстві...; жили-собі-були...).* А ви який зачин пам'ятаєте?
- *Які казки із зимовим сюжетом ти знаєш?*

Вихователь:

- Ось так наші Сніговики допомогли нам поринути в світ казки. А тепер куди ми їх складемо, щоб потім можна було знову з ними погратися?

(Складаємо гірлянди із сніговиків в скриньку).

Вихователь:

- А ви знаєте, що казки складають не тільки дорослі? Пам'ятаєте, як ви свої казки складалі? А вихованці групи «Волошка» так само вміють казки складати. Хотите послухати їхню казку, яка називається «Про трьох зимових братів»? Сідайте зручненько і слухайте гарненько...

Жили-були три зимові брати. Вони були дуже схожі один на одного та все ж вони були різні.

Перший, старший брат, коли приходив, то він холод приносив. Грудками земля замерзала, а через ліси і поля йшли до нас морози. І річки, й озера шерхнули льодами. Деревя поринули у глибокий сон. Землю цей брат вкривав білою ковдрою. А ще в народі кажуть, що цей брат рік кінчає, а зиму починає.

Запитання за текстом:

- Ось так діти написали про...

- Здогадалися, як першого брата звати?

Правильно, Грудень, а наша Галина Олексіївна намалювала портрет Грудня (виставляю). Доведіть, що це портрет саме старшого брата: знайдіть на портреті те, про що говориться в казці.

- Як це зрозуміти: йдуть морози? шерхнуть ріки?

- А дерева в глибокому сні – це як? А тобі що сниться вночі?

- З чого зроблена біла ковдра у старшого брата? Яка вона на дотик?

Вихователь (продовжує читати казку):

А ось другий брат - середній, він починав новий рік. Коли він приходив, то під ногами скрипів сніг. А сніг скрипів тоді, коли тріщав мороз. А ще цей брат вмів малювати дуже гарні візерунки, як справжній художник. Інколи він був вередливим і його боялися люди. Цей другий брат любить ясну погоду і сніг, який виблискує на сонці.

Запитання за текстом:

- Здогадалися, як другого брата звати?

- А тепер погляньте на портрет цього брата. А це точно портрет січня? Як ви це доведете?

- А як це можна холод приносити?

- А покажіть очима як ви дивитеся на блискучий сніг?

- А якими фарбами цей брат малює свої картини? На що вони схожі?

Вихователь (продовжує читати казку):

Третій брат – наймолодший, він любить завірюхи, сильні й холодні вітри. Вночі він найбільше буває сердитим і тоді на землю він посилає мороз тріскучий і

вітер, що аж завиває. А вдень, коли пригріває сонечко, він стає добрішим, тоді й сніг стає м'яким і вологим, можна з нього Бабу Снігову зліпити.

Запитання за текстом:

- Здогадалися, як звати третього брата?
- Подивіться на цей портрет, він вам що нагадує? про що він розказує?
- Бути сердитим це як? А ти буваєш сердитим? Коли?
- А добрий вітер, він який? А ти вважаєш себе добрим? Чому?

Вихователь:

- Знаєте, а мене найбільше вразило те, що в цій казці про місяців говориться, як про людей. Ось подивіться на ці портрети, вони дійсно як справжні.
- Як би ви назвали цю казку, яку я вам розказала?
- Що найбільше запам'яталося в цій казці?
- Щоб ви в неї дописали? про що б ще розказали?

Вихователь:

- У кожній казці є вигадка, давайте зараз і ми спробуємо вигадати щось цікаве: ви пригадаєте прислів'я про зимові місяці. На столах ось лежать картинки, які допоможуть вам зашифрувати прислів'я. Кожна підгрупа буде працювати окремо, а потім буде давати завдання іншій підгрупі: відгадати прислів'я, яке «заховалося» в картинках.

Діти об'єднуються в 3 підгрупи, підходять до столів, на яких лежать картинки і виконують завдання.

Вправа «Зашифруй прислів'я у картинках»

Після виконання завдання проводимо бліц-інтерв'ю:

- Чи цікавим було для тебе це завдання? Чому?
- Чи легко було працювати в команді? Оціни результат роботи вашої групи.
- Що не сподобалося у спільній роботі?
- У якої підгрупи були цікавіші картинки?
- Чи легко було відгадати, прислів'я зашифрували? Як ти здогадався?

Вихователь:

- Ось такі синочки-місяці в Зимі. А яка ж вона сама? Про Зиму, як і про інші пори року хочеться говорити поетично... Я читатиму вірш, але закінчувати думку будете ви, згода?

- Сідайте на килимок в коло, щоб вам було зручно:

Зима, зима, усякий знає
Вона холодною... (буває)
Міста чистенькі, білі села,
Зима і радісна, й ... (весела).
Кружляє вальс сніжинка ніжна,
Зима пухка і ... (білосніжна).
Мороз у лід озера кута –
Зима тоді всі кажуть...(люта).
Вона бува серйозна:
Суха і вітряна, й ...(морозна).
А як посуне хмара сива,
Зима по-своєму... (красива).
А вранці небо чисте-чисте,
Зима святково-...(урочиста).
Зима буває вередлива,
То часом добра, то ...(сварлива).
І все одно зима прекрасна,
Вся біла, світла... (ясна)!

Вихователь:

- Ось ця сніжка допоможе нам пригадати ознаки зими (*передаємо сніжку по колу*):
- *То якою зиму ми знаємо?*
- *Хто запам'ятав ще які слова?*
- *А яка вам найбільше до вподоби? Чому?*
- *Що є веселого у зими?*

- *Зима білосніжна... А який твій улюблений колір? Які нові слова можна утворити зі словом біла? (білесенька, білюсінька, білолиця)*
- *Зима люта, а як можна сказати про це іншими словами?*
- *А коли зима буває урочиста?*
- *А вередливою? Кого ми називаємо вередливим?*
- *Зима красива, коли...? Що ще буває красивим?*
- *А якщо зима світла, ясна, то яким кольором ти б її намалював?*

Вихователь:

- Зима, як бачимо, різна. Так само як і ми, люди, різні і по-різному зиму сприймаємо. Давайте пограємо в гру «Як би ти був?..»: ви будете задавати запитання один одному, пропонуючи уявити себе людиною певної професії: як вона ставиться до зими? як її сприймає? що робить? що відчуває? що доброго, а що поганого бачить в ній?

Гра «Як би ти був?..»

Орієнтовні запитання:

- *Як би ти був двірником, то яка зима була б тобі до вподоби?*
- *А якби ти був водієм? Що б тобі подобалося а що не подобалося в зимі?*
- *А як би ти був співаком, про яку зиму пісню заспівав би?*
- *А якби ти був художником, то яку зиму намалював би?*
- *А якби лісником, то кому допомагав би взимку?..*

Вихователь:

- Пропоную вам побувати тепер в ролі художників, архітекторів...

У вас на столах є різні матеріали, які допоможуть вам створити «портрет» зими. Ви подумайте і вирішіть: хто що хотів би намалювати? яку зиму хотів би відобразити в своїй роботі?

Діти малюють, а вихователь аплікує картину Зими. Діти по черзі прикріплюють свої роботи на мольберт. Хто виконав раніше інших, допомагає вихователю закінчити його роботу.

Рефлексивна оцінка робіт

Вихователь (запитання до дітей):

- *Яку зиму ти намалював?*

- *А у тебе про що зима розкажує?*
- *Що тобі вдалося легко? А що важко?*
- *Які почуття тебе зараз переповнюють?*
- *Що ти відчуваєш?*

Вихователь:

- Класні роботи вийшли. Ви молодці! Просто унікальні портрети Зими. На вашу думку, який портрет вийшов найніжнішим? А який найвеселішим? А який вийшов співучим? Різнобарвним? А який урочистим?

- Пропоную вам скласти разом з батьками оповідку «Як я провів зиму». Потім, в понеділок, ми запросимо до себе дітей групи «Волошка», які нам свою казку подарували, і подаруємо їм свої оповідки про зиму, і покажемо наші малюнки.

- Зимова казка, як і сама зима, підходить до кінця. У кожній казці «живуть» почуття радості. Сьогодні і для вас буде маленька радість – ось ці подаруночки (*в скриньці маленькі білі янголятка*).

- І для гостей наших є у нас подарунки. Давайте і їм подаруємо маленьку радість (*квіточки пролісків*), привітаємо їх з *прийдешньою весною*.

Додаток

Прислів'я про зимові місяці:

1. Грудень землю грудить, а хатинки студить.

Грудень рік кінчає, а зиму починає.

Прийшов грудень, приніс студень.

Грудень холодний та сніжний – хліб буде буйний та пишний.

2. Січень наступає, мороз людей обіймає.

Січень – року голова і зими середина.

Січень не так січе, як у вуха пече.

Січі – не січі, коли я на печі.

3. Лютий – місяць вітрів і кривих шляхів.

Питає лютий чи добре взутий, бо прийде морозець і ухопить палець.

Лютий лютує, та весні дорогу готує.

Лютневий сніг весною пахне.